

**Velkomsttale, Topmøde for levende bymidter, Sygehusgrunden,
11. juni 2024, kl. 9.00**

Velkommen til Holstebro
og til ”Topmøde for levende bymidter”.

Et højaktuelt emne, hvor bymidter og især butikker i disse år
er under et gevaldigt pres.

Hvordan skaber vi en bæredygtig transformation af bymidter
og ikke mindst byrum.

Og velkommen til Sygehusgrunden, som på mange måder
rammer topmødets emne ind.

For her er udfordringen og et muligt svar på én gang.

Et tidligere hospital, hvor både patienter, besøgende
og ansatte i tusindvis forsvandt fra midtbyen
fra den ene dag til den anden.

120 meter fra byens livsnerve siden 1962.
Holstebro Gågade – landets næstældste.

Sygehuslukningen var ikke den bedste medicin
for handelslivet, der i forvejen var presset af nethandel,
covid-19 og butiksdøre, hvor nøglen drejer den forkerte vej.

Den situation kan man anskue fra flere vinkler:

Et forladt sygehus i en spøgelsesby.

En byggetomt klar til nedrivning.

Eller en kæmpe mulighed for at skabe et af Danmarks mest ambitiøse bæredygtige byudviklingsprojekter, hvor stort set alle bygninger bevares.

Vi har valgt den sidste løsning sammen med Arealudviklingsgesellschaft Sygehusgrunden P/S.

Løsningen er dyrere, mere besværlig, tager længere tid og er uden fortilfælde.

Men vi tror på, at den med sit unikke miljø, CO₂-neutrale og bæredygtige tilgang vil tiltrække en mangfoldighed af liv, give diversitet i beboere, udtryk og funktioner.

Styrke kulturlivet, erhvervslivet, handelslivet, studielivet og bylivet.

Den vil skabe en livsstærk bydel rodfæstet i byens historie og identitet og ikke mindst med det grønne i centrum.

Lige nu fejrer vi Holstebro Byjubilæum
- og er i år meget bevidste om, at Holstebro altid har været en handelsby.

Holstebro var for 750 år siden et stoppested for kræmmere og kvægdrivere.

Nu er det et shoppested for hele Nordvestjylland.

Vi er kåret som Danmarks Hyggeligste Handelsby 2022-2024 og er blevet hyldet som den bedste flere gange.

Vi tiltrækker besøgende fra et stort opland.

Men bag hyggen er der tomme butikker.

Og så er vi er endda ikke så hårdt ramt som andre steder.

Vi ser i disse år flere restauranter, hoteller og caféer, men detailhandlen kæmper en hård kamp.

Sådan har det ikke altid været.

Vi har lige genindviet et gammelt bomhus, hvor toldereren i starten af 1800-tallet undersøgte, hvad folk havde med i posen, når de skulle ind til byen.

Dengang skulle man betale bod for at gøre en god handel. I dag er det jo omvendt.

I 2024 skal vi ikke begrænse og sætte bomme ned, men optimere mulighederne og skabe rammerne for det liv, der genererer mere handel og byliv.

Det gør vi i Holstebro kommune gennem partnerskaber med andre aktører.

Med handelsstanden og butikkerne, med ejendommejerne, erhvervsorganisationer, foreninger og byudviklere.

Og med kulturaktørerne.

For det er ikke nok med slagtilbud og hyggelige byrum.

Der skal oplevelser og aktiviteter til.

Handelsevents og festivaler som i denne uge, hvor der er Holstebro Festuge.

Eller endnu vigtigere: Permanente tilbud som idræt, underholdning, kunst, uddannelser, ungemiljøer, legepladser, bibliotek og borgerservice.

En grund til at mødes, et andet ærinde i byen.

Holstebro er i den nyere historie kendt for at være en kommune som mod alle jyske odds i 60'erne fik sat lighedstegn mellem kultur og udvikling

Det var uset og ganske uhørt i Vestjylland dengang.

I en henslumrende provinsby i en tid

med udbredt rindalisme, med høj arbejdsløshed og lavt uddannet befolkning.

Og fuldstændig tosset, mente mange;
at købe skulpturer, invitere teatergrupper, bygge museum
til moderne nutidskunst og opføre et stort musikhus
lang tid før alle andre jyske købstæder.

Senere at satse på noget så ufolkeligt som
konservatorieforberedelse, moderne dans og ballet.

Kunstnerisk talentudvikling af unge og meget andet.

Men det har virket. Udviklingen kom og bed sig fast
i selvforståelsen og i borgernes bevidsthed.

Holstebro blev en studieby, og er i dag en kommune
med befolkningsfremgang – noget som ikke er en selvfølge
ved Vestkysten.

Vartegnet på den særlige kultursatsning er den berømte
schweiziske kunstner Alberto Giacometti's skulptur
"Kvinde på Kærre", som i de vestjyske folkemunde lyder
kælenavnet "Maren o æ woun".

Hun er for os, som "Den Lille havfrue" er for København.

Men først og fremmest er hun et symbol på en nødvendig
investering, der i starten gav hovedrysten,

men senere gav udvikling og stolthed.

Det er det, vi står på skuldrene af.

Men der skal i dag mere til end kulturhistorie.

Holstebro Musikteatrets mange store musicals trækker folk til byen langvejs fra.

Og nogle af kulturhusets årlige titusindvis af gæster - får restauranter og hoteller også gavn af.

Det er et godt arbejde og en vigtig drivkraft.
Men der skal mere til end forestillinger, musicals og koncerter.

For et par år siden satte vi gang i et offentlig-privat byudviklingsarbejde sammen med Færchfonden og stor borgerinddragelse gennem Holstebro Udvikling P/S

Vi udviklede "Byens Plan" - et af de mest gennemarbejdede idéoplæg, vi længe har set i Holstebro Kommune.

Et inspirationskatalog og arbejdsgrundlag til byrådet med en række strategier og mulige greb for byens udvikling.

Et koncentrat af tusind ideer fra de, der bor, arbejder, uddanner sig og driver virksomhed i byen.

Byens Plan rummer alt - lige fra bløde trafikanter, grønne åndehuller og bæredygtighed til fremtidens detailhandel og parkeringsbehov.

Et af principperne i Byens Plan, som byrådet ofte rækker ud efter i mange beslutninger, er fortætning af midtbyen.

Vi skal bo flere i midtbyen.

Vi skal sikre mere aktivitet i midtbyen.

Vi skal sikre liv og kunder til handelsbyen.

Derfor besluttede vi sammen med Handelsstandsforeningen under coronaen, at der skulle være langt flere steder med udeservering, og det har vi fulgt op på lige siden.

Derfor besluttede vi at genopbygge byens svømmecenter lige midt i byen.

Derfor besluttede vi, at byens nye store biograf Big Bio, skulle ligge i forbindelse med gågaden og på byens mest centrale parkeringsplads.

Og derfor skal den kommende bylegeplads ligge lige der, hvor mor og far handler.

Holstebro byggede i start firserne nyt rådhus og bibliotek, som netop blev placeret op og ned af gågaden.

Vores scenekunstudannelse, balletskole og talentakademi ligger midt i strømmen af byliv og tæt ved åen.

Sygehusgrundens boligplaner, Slagterigrundens byggerier og husene lige herovre på Nørreport er også udtryk for fortætning.

De næste 10 år forventer vi 800 - 1.000 flere boliger i bykernen.

Jo mere fortætning,
jo bedre muligheder for handlen og bylivet

Jo mere mobilitet og forbundne funktioner,
jo mere synergi opstår der.

Efterspørgslen på at bygge og bo i midtbyen er dokumenteret.

Så Holstebro kommer til at vokse i bredden og højden, og kommunen som helhed vil stille og roligt fortsat øge indbyggertallet hvert år.

Er det bymiljøer der tiltrækker mennesker
– eller er det mennesker, der skaber bymiljøet?

Skaber handel liv – eller skaber liv handel?

Jeg tænker vi får mulige svar og handlemuligheder på spørgsmålene i løbet af de næste to dage.

Der er virkelig kompetente oplægsholdere og topaktuelle indlæg på denne konference.

Jeg glæder mig til de mange indlæg som skal gøre os alle klogere på hvad fremtidens bymidte skal kunne, og hvilken konkurrencesituation bymidterne i hele Danmark befinder sig i.

Vi skal kigge ind i fremtiden og se på hvilke muligheder, udfordringer og behov som kommer til at bestemme fremtidens by og bymidte.

Vi kommer til at lære rigtig meget af, hvad man gør andre steder i verden, og hvordan kan vi lave bæredygtige, og stærke grønne og blå forbindelser.

Jeg er sikker på, at I alle
– om ikke får opskriften på guldægget –

så bliver inspireret og får mere viden
til at gå nye veje for fremtidens levende bymidter.

Velkommen til topmødet.
Velkommen til Holstebro.